

**РАННЄ
ВТРУЧАННЯ**

РОЗВИТОК ДИТИНИ І ПІДТРИМКА СІМ'Ї

КОЛИ МОЯ ДИТИНА ЗАГОВОРИТЬ?

Таке питання задають усі батьки. Дорога до оволодіння мовою є довгою і непростою та передбачає опанування різними навичками. Багато дітей з труднощами в розвитку мають добре розуміння мовлення, вони співставляють назване дорослим слово з відповідними предметом набагато швидше, ніж самостійно говорять.

Невербальні засоби комунікації є основою, на яких будується спілкування з дитиною. Міміка, жести, рухи тіла, візуальний контакт – це все підкріплює і стимулює дитину до спілкування, якщо вони не використовують вербальну мову (розмовну).

Для розуміння комунікативних навичок ми користуємося Пірамідою спілкування – її автором є Devid Sevening (2017).

Дана піраміда демонструє навички, які здобуває дитина до того часу, як починає розмовляти, на чому варто зосередити увагу під час формування комунікативної компетентності дитини.

www.rvua.com.ua

Видання цього буклету здійснено Національною Асамблеєю людей з інвалідністю України завдяки фінансовій підтримці Уряду Королівства Нідерландів в рамках проекту «Лобіювання та адвокаційна діяльність українських НУО для реформування системи догляду за дітьми з інвалідністю».

Вміння йти на пропозицію дорослого до гри чи до комунікації, власна комунікативна ініціатива

Дитина іде за ініціативою у грі (правила, іграшки, розташування), погоджується з дорослим заради гри. Також дитина виявляє ініціативу, видаючи звуки і переводячи погляд на дорослого, аби той відповів чи підтримав вокалізацію малюка.

Вміння дивитися в очі та зосереджуватися на обличчі

Дитина може зосередитися на обличчі співрозмовника, бо під час комунікації ми дивимося в очі, звертаємо увагу на артикуляцію, аби зчитати, що говорить особа навпроти.

Увага до партнера. Наслідування

Вміння дитини повторити за дорослим загальні жести: привіт, па-па. Повторити прості дії з предметами, наприклад, котити м'яч.

Дотримання черги

Під час спілкування ми дотримуємось черги, слухаємо нашого співрозмовника, після чого ми самі даємо відповідь чи уточнення, не перебиваючи.

Вміння почути співрозмовника. Розуміти предмети та дії

Співвідносити почуте слово з предметом та дією.

Вміння використовувати жести

Впродовж усього життя ми користуємося жестами. Є загальноприйняті жести: привіт, па-па, дай, знизування плечами.

Вміння гратися

Коли дитина самостійно може створити власну гру, обрати іграшки, знайти місце для гри, створити правила, залучити дорослого або гратися самостійно деякий час.

Вміння говорити

Коли дитина говорить реченнями, а словниковий запас збагачується та поповнюється новими словами.